

**ДЕПАРТАМЕНТ ЗА ИНФОРМАЦИЯ, КВАЛИФИКАЦИЯ И ПРОДЪЛЖАВАЩО
ОБРАЗОВАНИЕ – ВАРНА**

ОДОБРИЛ,
ДИРЕКТОР: _____
(проф. д-р Д. Василева)

Катедра: **Науки за образованието**

ПРОГРАМА

**за писмен изпит по Технологии и предприемачество
за придобиване на ЧЕТВЪРТА професионално-квалификационна степен**

1. Планиране на учебно-възпитателния процес:
 - перспективно, циклично, текущо;
 - планови документи за училището и междуучилищния център за предмета и дейността на учителя (видове, съдържание, структура, предназначение);
 - примерна разработка на тематичен план (теми по избор на кандидата).
2. Система на целите за технологично обучение в общообразователното училище, респективно в периодите 5. – 7. клас.
 - подходи при разработване на целите и структурирането им в системата;
 - същност на системата (компоненти, равнища, взаимовръзка);
 - декомпозиране на целите;
 - относителният дял на учителя в общата технология за разработване на целите.
3. Подбор на учебното съдържание за технологичното обучение по “Технологии и предприемачество”
 - основни компоненти на учебното съдържание в зависимост от Държавни образователни изисквания (ДОИ);
 - анализ на учебната програма като подбор и структуриране на учебното съдържание;
 - специфични решения за постигане на вътрешнопредметно единство;
 - корекции и актуализация, която учителят прави.
4. Методи и средства на технологичното обучение:
 - обща дидактическа характеристика на методите и средствата за обучение (видове, същност);
 - подбор на методи и средства за технологичното обучение, влияние на различни фактори (теоретико-практически характер на обучението, специфични условия за учебния процес, особености на организацията, интереси на учениците и др.).
5. Технологии на педагогическото общуване в условията на технологичното обучение:
 - видове и същност;
 - влияние на специфични фактори;

- взаимодействията учител-ученик (ученици), ученик-учител, ученици-ученици, учител-учител, учител-родител.
6. Формиране на понятия чрез технологичното обучение:
 - видове понятия;
 - начини за въвеждане на понятията;
 - система на понятията в учебния предмет, йерархия, взаимовръзки;
 - методи и средства за формиране на понятия;
 - етапи в процеса на формиране.
 7. Формиране на познавателни и практически умения чрез технологичното обучение:
 - видове умения;
 - система на уменията в учебното съдържание, йерархия, взаимовръзки;
 - методи и средства за формиране на умения;
 - етапи в процеса на формиране на умения.
 8. Система на самостоятелна работа на учениците в технологичното обучение:
 - общопедагогическа характеристика на самостоятелната работа на учениците;
 - специфични характеристики на самостоятелна работа в процеса на технологичното обучение;
 - методи и средства за организиране на самостоятелна работа – проблемност в обучението, писмено инструктиране, познавателни и практически задачи, алгоритми и др.
 9. Междупредметно единство в учебно-възпитателния процес:
 - цел и съдържание;
 - система на взаимодействие на технологичното обучение с другите учебни предмети;
 - примери.
 10. Диагностика на резултатите от учебно-възпитателния процес по “Технологии и предприемачество” за 5.-7. клас:
 - цели и същност на диагностиката;
 - методи и средства за диагностика;
 - специфични особености на диагностиката при теоретико-практическото обучение.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. АНДРЕЕВ, М. Дидактика. С., 1987/1996.
2. АНДРЕЕВ, М. Оценяването в училище. С., 1995.
3. БИЖКОВ, Г. Теория и методика на дидактическите тестове. С., Просвета, 1992.
4. БИЖКОВ, Г. Теория и методика на дидактическите тестове. С., Просвета, 1992.
5. Василев, В., Интерактивните методи на обучение и мястото им в технологичната култура. УИ „Епископ Константин Преславски”, Шн., 2017
6. ВАСИЛЕВ, В., Съвременни аспекти на професионалното образование и технологичното обучение. УИ „Епископ Константин Преславски”, Шн., 2017
7. ВЕЛЧЕВА, К. Технология за формиране на графична култура. УИ “Епископ Константин Преславски”, Шн., 2011
8. ГЕНЧЕВА М. Технологичното обучение в системата на общообразователната подготовка. В., 2003
9. ГЕНЧЕВА, М. Образователните цели на обучението по учебните предмети, включени в културно-образователната област “Бит и технологии”.-В: Българското образование - между традициите и бъдещето, Варна, ДИПКУ, 2000.
10. Генчева, М. Образователните цели на обучението по учебните предмети, включени в културно-образователната област “Бит и технологии”.-В: Българското образование - между традициите и бъдещето, Варна, ДИПКУ, 2000.
11. ГЕНЧЕВА, М. По въпроса за Държавните образователни изисквания за учебно съдържание на

12. ГЕНЧЕВА, М. Технологичното обучение в системата на общообразователната подготовка. Варна, CONTUR, 2003.
13. ДЕСЕВ, Л. Психология на учебния процес. С., 1994.
14. ДИМИТРОВА, Н., Педагогика на технологичната подготовка. Издателство „Фабер”. 2009
15. ЙОЛОВА, Ц. и др. Методика на учебно-възпитателната работа по трудово-политехническо обучение 4.-7. клас. С., 1989.
16. ЛЕРНЕР, И.Я. Познавателната самостоятелност на учениците и организация на учебния процес. С., 1977.
ПЕТКОВА, Св. Технология на храната – Практическо ръководство по Технологичен практикум “Битови и обслужващи технологии”. Шн, 2007
17. ПЕТРОВ, П. Дидактика. С., 1992.
18. Петров, П., И. Лернер. Познавателната самостоятелност на учениците. С.-, 1977.
19. Петров, П., М. Атанасова. Образователни технологии и стратегии на учене. С., 2001
20. Познавателната самостоятелност на учениците. съст. П. Петров и И. Лернер. С., 1977.
21. Познавателната самостоятелност на учениците. съст. П. Петров и И. Лернер. С., 1977.
22. САВОВА, Ж. Педагогическото общуване. С., 1989.
23. ТОДОРИНА, Д. Ефективност на екипната организация на учебната дейност. Благоевград, 2000.
24. ТОДОРИНА, Д. Култура на педагогическото общуване. Благоевград, 2005.
25. Учебни програми по предметите от професионалното направление.

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За придобиване на четвърта професионално-квалификационна степен учителят следва да изяви професионалните си умения за интерпретация на научните проблеми от технологичното обучение.

Кандидатът разработва писмено изложение по проблем, свързан с професионалната му практика. Преди изпита комисията определя няколко теми една, от които се изтегля на лотариен принцип. Формулировката на темата е в обхвата на съдържанието на програмата, без да го повтаря. Това означава, например, че темата може да засяга част от даден в програмата проблем, или насочва към него от определена гледна точка.

Писмената работа съдържа изложение на частнонаучния аспект на проблема и идеи за преподаването му в училище.

Изпитът е анонимен, анонимността се разкрива като приключи проверката и се оформи оценката.

Писмената работа се проверява от всички членове на комисията и се оценява с консенсус. Оценките се оформят с точност до 0.50. Оценката се мотивира в рецензия, която отразява общата преценка на комисията.

Оценката на комисията е окончателна и не подлежи на преразглеждане.